

INTERJÚ

Dr. Dávid László rektor
a hiányos egyetemi
kutatómunkáról

4.

KULTÚRTÉR

Csapody Miklós új kötete:
emlékek Kolozsvárról
és Szegedről

11.

ÉLETMÓD

Ruha teszi az embert
- a divat változó trendjei
a történelemben

12.

5 4 8 4 9 1 0 6 0 0 1 9 1 18042

Elvitatott magyar örökség

A történelmi magyar egyházak ezer ingatlana vár visszaszolgáltatásra Romániában

FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ

A Református Székely Mikó Kollégium újraállamosított épülete Sepsiszentgyörgyön. Mindenre rávetül a román állam térhódítása

Az uniós szabály nem garantálja a tulajdonhoz való jogot, nem ír elő kötelezettségeket az őshonos nemzeti közösségek érdekeinek védelmében, az Európai Bizottság pedig igyekszik eltolni magától a kellemetlen ügyeket – derült ki a Kisebbségi Jogvédő Intézet-

nek a romániai restitúciót és a visszaállamosításokat fókuszba állító budapesti konferenciáján. Az erdélyi és magyarországi szakemberek vészharangokat kongatnak, hiszen legalább négy éve lelassult, illetve teljesen leállt az egyházi ingatlanok restitúciója.

8-9.

Megakasztott visszaszolgáltatás

MAKAY
JÓZSEF

VEZÉRCIKK

Könyvtárnyi irodalma van már az erdélyi magyar restitúciós ügyekben született elutasító döntéseknek, amelyeket sok esetben a természetbeni visszaszolgáltatással megbízott állami bizottság hoz meg. Vagy ha e fórumon mégis szerencsésen túljut, a különböző fellebbezések alapján a bíróság sem nézi tétlenül, hogy a történelmi magyar egyházakhoz újabb értékes ingatlan kerüljön vissza.

Az elgáncsolt restitúció iskolapéldája a sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó Kollégium ügye. Az 1947-ben az Erdélyi Református Egyházkerületől államosított ingatlant visszaadták az egyháznak, majd az egyik tanári lakást bitorló, elégedetlen lakó feljelentése nyomán büntető eljárás indult a vissza-

szolgáltatást végzők ellen. A ploiești-i táblabíróság 2014-ben jogerősen felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte a restitúciós bizottság tagjait, és felfüggesztette a visszaszolgáltatási eljárást, azaz az ingatlan ismét visszakerült állami tulajdonba. A református egyházkerület azonban újra betérjesztette a bizottság elé a háromszéki kollégium ügyét, amelynek megváltozott tagjai most félelmükben utasították el a visszaszolgáltatást. Az ügy a legfelsőbb bíróság elé került, a múlt pénteki tárgyaláson azonban még nem hozták nyilvánosságra döntésüket.

Márpedig e döntés létfontosságú a visszaszolgáltatási folyamat normalizálásához, ugyanis amióta négy

évvél ezelőtt igazságtalanul ítélték el restitúcióval foglalkozó hivatalnokokat, azóta a visszaszolgáltatási folyamat gyakorlatilag leállt.

Az erdélyi magyar közvélemény a Mikó-kollégium ügyéről tud a legtöbbet, hiszen számos tüntetés, tiltakozás övezte a rendszerváltás óta mérföldkőnek számító jogi visszaélést, amely a teljes visszaszolgáltatási folyamatot megakasztotta.

A Nagyváradi Római Katolikus Egyházmege újabban a Szacsavay Imre Általános Iskola épületegyüttesét veszítette el, miután a Bihar megyei törvényszék jogerős ítéletben utasította el a váradoszi római katolikus plébánia visszaszolgáltatási indítványát. De a példákat

sorolhatnánk Kolozsvárról is, ahol a római katolikus egyház szintén régi iskoláinak épületét követeli vissza.

Románia és a román jogszolgáltatás most már nyeregben érzi magát, mert a NATO- és az EU-csatlakozás rég megtörtént, aminek feltételei között szerepelt a restitúciós problémák rendezése. A történelmi magyar egyházak mintegy kétezer visszaigényelt ingatlanból a rendszerváltás óta még fele sem került vissza a jogos tulajdonosokhoz. Sok per európai bíróságon vár sorára, de olyan is akad, amit Strasbourgban szintén román bíró utasított vissza, akit „véletlenül” bíztak meg a visszaszolgáltatás elmaradását vitató beadvány elbírálásával.